

Lovgivning og universell utforming av IKT

Universell utforming av IKT er ikke bare lovpålagt, men gir merverdi for din virksomhet i form av flere og mer fornøyde kunder/brukere. Anvendt på en riktig måte som en del av utviklingsprosessen kan universell utforming bidra til økt lønnsomhet.

I Norge er universell utforming regulert gjennom diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (dtl). Hva dette betyr konkret for tekniske produkter og tjenester står i Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjons-teknologiske (IKT)-løsninger.

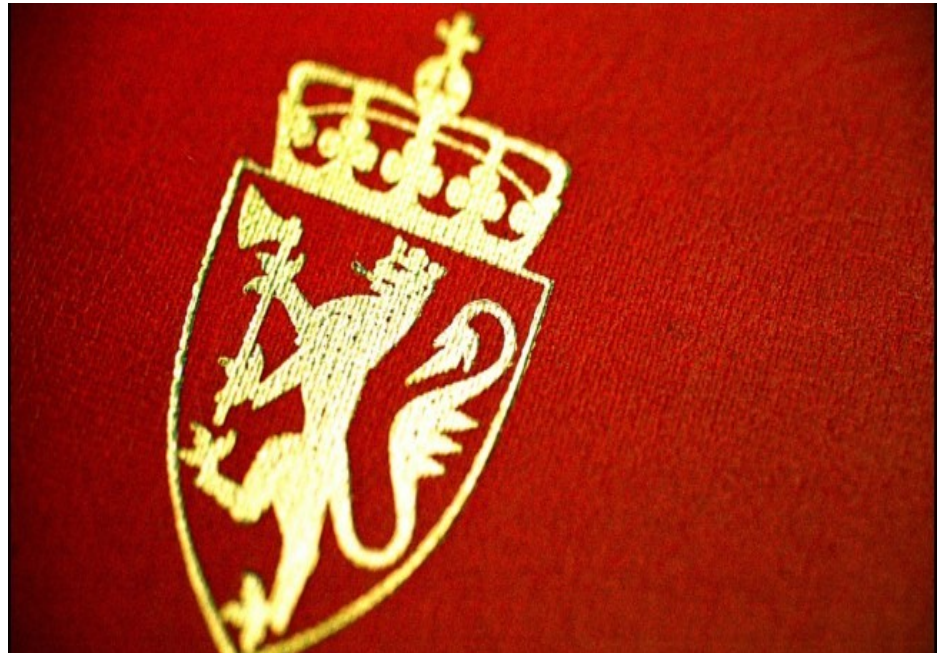
Her står det at fra 1. juli 2014 skal alle nye IKT-løsninger være universelt utformet. Dette gjelder både offentlige og private virksomheter, inkludert organisasjoner og lag/foreninger. Eksisterende løsninger skal være universelt utformet senest 1. januar 2021. IKT-løsninger omfatter nettsteder eller -sider og selvbetjeningsautomater.

Krav

Nettløsninger må i følge forskriften tilfredsstillende Retningslinjer for tilgjengelig webinnhold (med noen få unntak), også kjent som WCAG. Selvbetjeningsautomater skal utformes i samsvar med ti utvalgte standarder fra ISO, ETSI, CEN og NS.

Et utvalg av våre prosjekter

- Inkluderende identitetsforvaltning
- Evaluering av tilgjengelighet og brukskvalitet ved e-valg
- Brukskvalitet og tillitt på tingenes internett
- Universell utforming i multimediale grensesnitt
- Mobil, kontekststøttet og skreddersydd assistent for eldre

Det er Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) som kontrollerer at forskriften følges i Norge, med mulighet for pålegg og bøter.

Fordeler for alle

Når vi ser bort fra lovgivningen er det store gevinster å hente ved å gjøre teknologiske løsninger universelt utformet. Forskning viser at inkluderende løsninger ofte har høyere brukskvalitet enn de som er mindre tilgjengelig.

Dessuten kan vi alle oppleve midlertidige eller situasjonsbestemte funksjonsnedsettelse. Løsninger som kan opereres med en hånd er en fordel dersom du mangler en arm, har brukket en arm, eller dersom du bærer eller holder noe i den ene armen.

Prøv å lese en skjerm i direkte sollys, og du merker raskt fordelene

av å ha gode kontraster, akkurat som en svaksynt bruker. Som sjåfør i bilen vil du sette pris på høytlesning av veibeskrivelse og tekstmeldinger da du må ha øyene rettet mot trafikken. Det betyr at du i den situasjonen trenger den samme funksjonaliteten som en blind bruker. Og i støyende omgivelser, som på et fly, vil du fort forstå fordelene av undertekster, som om du hadde nedsatt hørsel.

Merverdi

Fordelen av tilgjengelige løsninger kommer derfor ikke bare personer med nedsatt funksjonsevne til gode, men hele befolkningen. For tjenesteleverandører kan det bety økt kundegrunnlag, utvidet marked, mer fornøyde kunder, mindre belastning på kundestøtte, bedre datakvalitet, mer effektive tjenester og et godt omdømme.

E-inkluderingsgruppen ved NR

Om faggruppen

E-inkluderingsgruppen arbeider på området universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), digital tilgjengelighet og brukskvalitet.

Gruppen er del av Norsk Regnesentral (NR), en uavhengig, privat stiftelse som ble etablert i 1952 med lokaler ved Forskningsparken. NRs visjon er «*Forskningsresultater som brukes og synes*».

Vår målsetting

Målet med arbeidet vårt er å legge tilrette for at så mange som mulig kan delta i informasjons- og kommunikasjonssamfunnet og samtidig får en god brukeropplevelse. Temaene universell utforming, tilgjengelighet og brukskvalitet går igjen som en rød tråd gjennom alle våre prosjekter. Vi er spesielt opptatt av hvordan løsninger fungerer på ulike enheter/plattformer, i forskjellige brukssituasjoner og med et stort spekter av brukergrupper.

Brukergrupper

Det er viktig å involvere brukere med ulik funksjonsevne, behov, preferanser og bakgrunn. Særlig eldre og individer med redusert funksjonsevne – for eksempel syn, hørsel, motorikk, lese- og skriveferdigheter og kognisjon generelt – er hyppig brukte deltakere i våre brukerundersøkelser.

Samarbeid

Vi har tett samarbeid med andre faggrupper, som for eksempel NRs

Nøkkelpersoner

Kristin Skeide Fuglerud

Gruppeleder, universell utforming, standarder, metoder

Telefon: 22 85 25 89

E-post: Kristin.Fuglerud@nr.no

Ivar Solheim

IKT og læring, e-forvaltning, sosiale aspekter

Telefon: 22 85 25 96

E-post: Ivar.Solheim@nr.no

Till Halbach

Netteknologi, multimedia, multimodalitet, tilgjengelighet, brukskvalitet

Telefon: 22 85 25 91

E-post: Till.Halbach@nr.no

Trenton Schulz

Brukergransnitt, mobile enheter, utvikling

Telefon: 22 85 25 68

E-post: Trenton.Schulz@nr.no

Ingvar Tjøstheim

Bruker- og markedsundersøkelser, brukeropplevelser

Telefon: 22 85 25 67

E-post: Ingvar.Tjostheim@nr.no

Smarte informasjonssystemer-gruppe for anvendelser av multimedia og multimodalitet, og Sikkerhetsgruppen for aspekter rundt eksempelvis inkluderende identitetsforvaltning. Vi arbeider sammen også med andre forskningsmiljøer, både nasjonalt og internasjonalt.

Finansiering

Ved siden av prosjekter finansiert av det offentlige, for eksempel gjennom Norges Forskningsråd og EU, tar vi også oppdrag innen anvendt forskning, og innovasjonsprosjekter for næringslivet, organisasjoner og myndighetene.

Muligheter

Vi er alltid åpne for nye oppdrag. Kontakt en av våre ansatte for en uforpliktende samtale!

Utvalg av kunder:

- Kommunal- og moderniseringsdepartement
- Helsedirektoratet (Deltasenteret)
- Direktorat for IKT og forvaltning (Difi)
- Arbeids- og velferdsdirektoratet (nav)

Utvalg av samarbeidspartnere:

- Center for Usability Research & Engineering (Østerrike)
- Telefonica (Spania)
- Chemnitz University of Technology (Tyskland)
- Teamnet (Romania)

Tjenester

- Evaluering av tilgjengelighet og brukskvalitet
- Tekniske, ekspert- og brukertester, verktøy, metoder
- IKT-løsninger fra konsept til prototyp, re-/design, implementasjon, integrasjon, testing
- Teknisk rådgivning og assistanse
- Monitorering, rapportering
- R&D-ledelse og innovasjonsstøtte
- Prosjektsøknader, anbud, FoU-finansiering
- PhD- og studentveiledning
- Seminarer, workshopper, konferanser, foredrag, kurs